

Albertus Pictor

Albertus Pictor var en av medeltidens största målare i Sverige. Hans namn var från början Albert Immenhausen och forskare tror att han kom från Tyskland. Så småningom började han kalla sig Albertus Pictor. Det är latin och betyder Albert målare. Första gången nämns i något dokument var 1465 när han blev borgare i staden Arboga.

Källor

Tack vare Skotteböcker och Tänkeböcker kan vi följa hans liv. I Skotteböcker anges hur mycket människor betalade i skatt och i stadens Tänkeböcker får vi veta sådant som rör fastigheter och giftermål. Dessa innehåller protokoll från Stockholms rådhusrätt som fördes av stadsskrivaren i Stockholm. Målningarna han gjorde är också källor. Sammantaget gör det att vi kan få inblick i målarens liv och gärning.

Hans liv

År 1473 befann sig Albert i Stockholm. Det vet vi eftersom han då gifte sig med Anna. Hon var änka efter att hennes man som varit målare dött. Då blev en verkstad ledig. Vid den här tiden var antalet yrken begränsat genom skråväsendet. På så sätt såg skråna till att det fanns jobb till medlemmarna. Enligt Skotteboken var han en av de målare som betalade mest i skatt vilket innebär att han var en av de som tjänade mest. Summan han betalade i skatt var 12 öre årligen. Han livnärde sig också som pärlstickare, vilket betyder att han sysslade med broderi. 1509 fick han betalt för att han spelat i Storkyrkan. Han kunde alltså spela något instrument. Året efter var det ett streck i Skotteboken och det kan ha varit det året han dog. Säkert är att han inte arbetade längre.

Målningarna

Albert täckte väggar och valv i 30 kyrkor i Sverige. Att det fanns mycket arbete berodde på att de brandfarliga innertaken av trä byttes ut mot murade valv. Dessa valv ville man ha målade. Albert var en skicklig målare som kunde få fram djup genom att måla klädveck och måla ansikten med skuggor och ljus. Framförallt målade han händelser ur bibeln, men också lekare, som man kallade musiker på medeltiden, och fantasidjur. I Lids kyrka har han målat sitt självporträtt. Att det är ett självporträtt vet vi tack vare språkbandet där stått "Memento mei Alberto pictor huius ecclesie" som betyder "Minns mig Albert denne kyrkas målare". Han är moderiktigt klädd i rock med skärp, blåa hosor (som tights) och snabelskor. Han sitter ner och håller ihop händerna som i bön.

Lärlingar

Kyrkorna var under vinterhalvåret kalla och mörka. Troligen målade Albert därför under sommarhalvåret. Det betyder att han behövde hjälp för att hinna klart. Systemet byggde på att man anlät lärlingar, sådana som hjälpte till för att sedan själva bli målarmästare med tiden.

Den medeltida betraktaren

Under mässan pratade prästen latin. Det var ett språk som få kunde förstå. Med hjälp av målningarna kunde bibeln bli begriplig för socknens bönder. När prästen predikade kunde han också peka på målningarna och förklara en biblisk händelse. För de medeltida bönderna som levde enkelt måste det ha varit en stark upplevelse att se målningarna. Då fanns inte så mycket bilder som nu. Färgerna var starkare och klarare än vad de är idag eftersom de har bleknat och förändrats med tiden. De röda pigmenten har till exempel blivit gråa och en del helt svarta.

Hur kommer det sig att Albertus Pictor anlätades för att måla i 30 kyrkor?

Vilka olika yrken fick Albertus Pictor betalt för?

Hur kan vi veta något om Albertus Pictors liv?

Vilken roll spelade målningarna för kyrkans medeltida besökare?

Vad kan vi lära oss av målningar från medeltiden? Jämför med om det bara skulle finnas skriftliga källor. Fundera och diskutera.
